

מסר את נפשו להשתדל להסכים להכנע אל הערביים למורת רוחם של הציונים

בתחילת המדינה בעת שהערבים סגרו את עיר העתיקה, וכל יושביה היו שבויים אצלם, והציונים סירבו לישא וליתן עם הערבים, והאו"ם שלח ציר לירושלם דיפלומאט שוודי בשם בערנאדאט כדי לשחרר את היהודים, אבל היה צריך לקבל שליחות מטעם הישוב היהודי, והציונים הזהירו שאף אחד לא יפגש עמו, וכמוכן שכולם פחדו, אמנם אדמו"ר זצ"ל לא שעה לזה וקם באשמורת הבוקר לפני שידוע הדבר לאיש, וביחד עם גיסי ר' יהודה בלוי ז"ל נפגש עם בערנאדאט בתור רב היהודים, והלה שחרר את היהודים, ויצאו בשיירה עם דגל לבן מן העיר העתיקה, הציונים בכעסם הרגו למחרת את בערנאדאט.

(עמ' ס"ו)

מרן הגרז"ר בענגיס זי"ע

על מה אבדה ה"ארץ" על עזבם את תורתו

שאלתיו מפני מה קראו מדינתם "ישראל" ולא "ארץ ישראל", וענה לי על מה אבדה ה"ארץ", על עזבם את תורתו.

(עמ' ע"ב)

בכה מאוד על ההירוס הדת של הציונים

פעם נכנסתי אליו והיה ראשו סמוך על השולחן בבכיות נוראות, שאלתיו בפשר הדבר, והראה לי כי בעיתון שלפניו כתוב שהביאו טון בשר טריפה לארץ ישראל...

(עמ' ע"ג)

הגה"ק רבי ישכר דוב בידענמאן זצוק"ל אדמו"ר מלעלוב

ומתוך נעימותו המיוחדת באהבה וחיבה יתירה לישראל עם קדושים.

רבות היה מעודד שומעי לקחו לעמוד איתן על משמר קדשי ישראל ובדרכי המלחמה על קדושת

למדינה, האסיפה נתקיימה בבית אדמו"ר מהרי"ץ זצ"ל [שהיה נמצא אז במלון מחמת שהוצרך לברוח מדירתו שהיה בבית ישראל מחמת הסכנה שהיה שם הגבול], בראש האסיפה ישבו אדמו"ר זצ"ל ומרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל, והראב"ד הגרז"ר בענגיס זצ"ל, וגאב"ד פרעשבורג הג"ר עקיבא סופר זצ"ל, והגאון מטשעבין זצ"ל והגרא"ז מלצר זצ"ל, והאדמו"ר מגור (הבית ישראל) זצ"ל, אני הייתי מלווהו של מרן מבריסק זצ"ל, ואותי העמידו מבחוץ לשמור שאף אחד לא יכנס, והנה לא עברו כמה רגעים ואחד מעסקני אגו"י הגיע כשהוא דוחף אותי לצד ונכנס, באותו רגע ממש קמו אדמו"ר זצ"ל ומרן מבריסק זצ"ל מכסאיהם ויצאו, ונתבטלה האסיפה, אשר כמוכן שההכרעה היתה צריכה להיות לפי דעתם ולא כרצון אגו"י, וחבל דלא אסתייע מילתא, לוייתי מרן מבריסק זצ"ל לביתו ולא דיבר מאומה מרוב צער.

(עמ' ס"ד-ס"ה)

לא הסכים להשתתף ב"יום תפילה" עם רבנים מטעם הציונים

כשהגיע הידיעה על חורבן אירופה קראו כל הרבנים ליום תפילה בכותל המערבי, ובראשם הרבנים הראשיים וכל האדמו"רים, הכינוס היה מיועד להיות ביום ד', אולם אדמו"ר זצ"ל ובית דינו לא רצו להשתתף בזה וע"כ קראו ליום תפילה ביום ב', כמוכן שהעיר היתה כמרקחת על הפירוד, כלשונם.

(עמ' ס"ה)

עזב את הכנסיה של האגודה מפני שדנו על "מדינה על פי תורה"

סיפר לי שהוא היה בכנסיה הגדולה מטעם אגו"י במרינבאד, אולם לפני אסיפת מועצת גדולי התורה [או באמצע] עזב ונסע לעיר אחרת, כי ראה שהרוח שם היתה להסכים להקמת המדינה.

עמד איתן על משמרת הקודש

רבות פעל למען קדושתם וטהרתם של ישראל, לנטור כרם ישראל, לגדור גדר ולעמוד בפרץ, ועת שראה דברים הצריכים תיקון גם הוכיח בשער

ירושלים כפי שראה אצל אבותיו ורבותיו ובדרכי זקניו הק' צדיקי ירושלים של מעלה.

השתתף בעצמו בהפגנות למען קדושת השבת

"אוהבי ה' שנאו רע" ראו אצלו תמיד במוחש. מחזה הוד עוד חרות בלבות בני ירושלים בעת המערכה הסוערת למען קדושת השבת ברח' בר אילן, כאשר קדושת השבת בערה בקרבו הופיע פעמים רבות בהפגנות הקשות על קדושת השבת ברח' בר אילן כשהוא מעודד ומאמץ את המוחים להשמיע את זעקת השבת בעוז וללא חת.

היה זה בשנות ה'תש"נ כשהתגורר בשכו' סנהדריה המורחבת, ומדי שבת בדרכו לתפלות בביהמ"ד לעלוב ברח' צפניה בעברו ברחוב בר אילן, לא היה עוצר ברוחו לנוכח רמיסת השבת ע"י הרכבים והמשטרה הציונית, לא חס על כבודו ולא חת מפני איש, כשהוא יורד ראשון כנחשון וצועד באמצע הכביש לעצור בגופו את חילולי השבת ובאש דקדושה היה מתפרץ בכאב עמוק "אידן שרייט שבת!"

ואחרי אומץ לבו התקבצו ובאו שאר המוחים כשהוא מעודדם לקנא קנאת כבוד השבת ולהסיר את חרון האף והחרפה הנוראה בפלטרין של מלך.

כששאלוהו על כך היה מתבטא שזעקת השבת מתפרצת מאליה מעומק לבו השותת דם, ובמיוחד סערה נפשו בגודל אהבת ישראל שלו אם הבחין ששוטר מכה יהודי היה רץ מתחנן וצועק בכל כחו כיצד אתה מסוגל להרים יד על יהודי ולגעת לרעה ולהכות בשומרי משמרת השבת.

קיבל כמה פעמים מכות רצח וכן נעצר כמה פעמים על כבוד השבת

הרבה פעמים חטף הוא בעצמו מכות רצח וספג מהלומות קלגסי המשטרה הציונית וכמה פעמים גם נעצר על כבוד השבת, וקיים בעצמו "מי פצע את ראשו על קידוש שמי".

גם אחרי שנציגים 'חרדיים' עשו ה"פשרה" המבישה לסגור את הכביש בשעות התפילה (קרי: שעות ההפגנה), המשיך הרבי בזעקת השבת ללא חת ולבו בער למען כבוד השבת, ובגין כך אף סבל מכאלה שראו בו עמוד איתן במחאה על כבוד השבת, וגם שלחו לאיים עליו במעצרים, אך ברוחו הגדולה לא שת לבו אליהם ולא עצר ברוחו לעצור את זעקת השבת.

היה מספר שעוד בצעירותו זכה להיעצר על כבוד שמים ב"ככר השבת", היה זה פעם בחיי אביו זצוק"ל בחוה"מ סוכות, הוא התגורר אז בב"ב ונסע לירושלים לטיש שערך אביו זצוק"ל ביארציט של היהודי הק' מפרשיסחא זיע"א.

הוא הגיע עם 'מוניות גאולה' שעצרו במעלה רח' שטראוס ומשם ירד לעבר "ככר השבת" ובדיוק השתוללה אז המשטרה הציונית ותפסוהו שם והובילוהו למעצר במגרש הרוסים.

כסיפרו זאת לאביו הרבי הקדושת מרדכי זצוק"ל, נהנה מאוד והביע שביעות רצונו באמרו שזוהי שמחה מיוחדת עבורו שגם הוא בעצמו יש לו חלק במעצר של בנו, היות שנעצר בעקבות הגעתו בדרכו אליו אל הטיש בירושלים עיה"ק.

במערכה על קדושת ירושלים עיה"ק ת"ו

במיוחד כאב הרבי מהרי"ד זצ"ל על הסכנה הגדולה והאטימות העירונית בהעברת הרכבת הקלה ברחוב בר אילן בצמוד לביתו ובית מדרשו, ואף יצא כמה פעמים למחאות הסוערות של יקירי נקיי הדעת בירושלים, וגם יצא מגדרו והעלה חתימת יד קדשו על כרוזא קרא בחיל נגד הפירצה החמורה והסכנה העצומה לכל טהרת צביון ירושלים עיה"ק.

ער ודרך היה נגד פרצה קשה זו לכל יבוא המשחית לבוא אל בתינו לנגוף. היה מראשי החותמים לקרוא עצרה בעצרת הגדולה בראשות רבן של ישראל מרן הגאב"ד השערי טוביה זיע"א להזעיק שמים וארץ על החורבן שזוממים להמיט על ירושלים, כן עמד לימין העסקנים החשובים באומר ומעש, והשמיע דברים נכוחים ובהירים שהיו כמים קרים על נפש עיפה. ועם טבעו ללמד זכות על כל אחד, היה משתאה ותוהה על כהות החושים שיכולים נציגים 'חרדיים' להמיט חורבן כזה על ירושלים, ובהיותו קרוב אל החלל ראה מול עיניו את החורבן שזוממים הללו עד כי הדבר השפיע על מצב בריאותו ולא עמד לו לבו הטהור, לבן של ישראל.

היטיב להגדיר הגה"צ רבי יעקב דוד דאמב זצ"ל רב ק"ק תהלות יואל דחסידי סאטמאר בלאנדאן, שהיה מקושר אליו מאוד, והיה מתפלל כיצד מתמצא הרבי זצוק"ל גם בענינים העומדים על הפרק, חרף היותו נחבא אל הכלים ומסתגר בביתו, אין זאת אלא שלבו לב ישראל מרגיש בצרתם ובצערם ברוחניות ובגשמיות. "די הארץ פון כלל ישראל שפירטו!"...

אגב, מציינים בפנינו משמשיו החשובים הע"י, כי הרבה "רבני'שע שאלות" שלח אל מרן הגאב"ד רבינו בעל השערי טוביה זצוק"ל כמרא דאתרא ומרא דארעא קדישא.

הסתופף אצל רביה"ק זי"ע וקיבל ממנו הדרך של קנאות מתוך אהבת ישראל

פעמים רבות הפליג בדבריו בשבח ראשי מערכות ישראל העומדים על משמרת הקודש, וראשונה במעלה היתה אצלו הקנאות לכל דבר שבקדושה.

בצעירותו הסתופף בצל מרן הגאב"ד רביה"ק בעל ויואל משה ה'סאטמאר רב' זי"ע אב"ד בביקוריו בארה"ק, והיה מפליג בדבריו עליו כצדיק הדור שכל דבריו קודש קדשים, והיה מציין מה שראו אצלו גם בכל עת שהוציא חרב מתערה בקנאות אש קודש על כבוד שמים, בד בבד היה ממוזג באהבה רחמימית אין קץ לכל יהודי יהיה מי שיהיה, ובדרך קודש זו הלך תמיד במיזוג הקנאות ואהבת ישראל כתרעי רעין דלא מתפרשין.

האם אתם הוצאתם אותו מן הכלא הרי בגללכם זרקו אותו לכלא

תמיד כשהביע תוכחה מגולה היתה זאת מאהבה מסותרת, ובנעימות מיוחדת המהולה בשמחה וחדוות שאפיינה אותו תמיד. בשיחותיו הנעימות הפליא לפעמים להחדיר בין השורות דברים נכוחים מבין השורות של מילתא דבדיחותא כדרכו בקודש. לא אחת התמרמר נגד הפעילות המפלגתית והמשוחדת שאינה מועילה דבר ושהם בעצמם יודעים כי קולם קול קורא במדבר.

דוגמא לכך אנו שומעים מאחד ממקורביו, שפעם כששבת הרבי בערי הגליל בתקופה שבתחלת החורף, הגיע לשם אחד הנציגים שגם החל להעלות דברים העומדים על הפרק, ובין הדברים התחיל להתפאר שפעל להוציא מהכלא בחור שנעצר בגזירת הגיוס. התבטא הרבי בפליאה: "איר האט ארויסגענומען?... איר האט אים דאך אריינגענומען?... - וכי אתם הוצאתם אותו מהכלא, הרי בגללכם זרקו אותו לכלא!...

אמר לחבר כנסת המינים האם יש לך מספיק בגדים לקרוע קריעה כל יום כשמדברים כפירה?

בין הדברים שאל אותו הרבי זצ"ל, יש לך מספיק 'כאלאטן' בבית? אויף צו רייסן קריעה יעדן טאג?... - הרי אתה צריך לקרוע קריעה כל פעם בשבתך

בקביעות לצד המינים והאפיקורסים ושומע את דברי הכפירה שלהם...

ובסיום כשאמר הנציג שהוא בדרך חזרה לירושלים, הציע לו הרבי בסגנונו ונעימתו המיוחדת "צוליב וואס פארט איר צוריק? אפשר בלייבט איר דא ביז פסח?" - עדיף שתשאר כאן עד פסח ותחסוך מלחזור שוב לכנסת המינים...

במערכה אודות גזירת הגיוס הנורא ה"י

אכן עלתה על כולנה דאגת וצרת לבו הטהור על גזירת הגיוס הנוראה, אשר זה כט"ו שנה שהיה לבו בוער ושתת דם על כך. רבות היה מדבר בכאב על המצב הנורא ותמיד היה בוער כאש נגד הגזירה.

משמשו בקודש הי"ו אומר לנו כי עוד משנת תשע"ד היה מורה לכל מי ששאל אותו בענין קבלת מכתבי גיוס וכדו' להתעלם לגמרי - לא להתייצב כלל ולצחוק מהם ולבזותם בלב בכל עת ובכל דרך.

"צוואתו האחרונה" להתחזק נגד

הנסיגות בגזירת הגיוס

אך זה ימים אחדים לפני עלותו בסערה לישיבה של מעלה, בשולחנו הטהור ביום ז' שבט בהילולת זקנו רבי דוד'ל מלעלוב זי"ע, התבטא בדברים נוקבים על גזירת הגיוס.

הרב הגאון ר' שמעון שמואל הלברשטאם שליט"א אב"ד דברי משה שהסתופף אצלו רבות, ציין לפניו שידוע כי אצל רבי דוד'ל זי"ע אבא לפעול ישועות נגד צוי הגיוס בפולין, והגה"ק האבני נזר מסאכטשוב זי"ע היה שולח אל רבי דוד'ל זי"ע את שואליו שפנו אליו איך להיפטר מצרת הגיוס.

נענה הרבי מהרי"ד זצ"ל: "הרי גם כאן באר"י אנו זקוקים לישועה גדולה נגד כל הצרות הצורות של הגיוס לצבא הציוני הטמא", והורה להתחיל בשירת "עוצו עצה ותופר" - והיתה זאת מעין 'צוואה אחרונה' בדברים שהשמיע ברבים בפני עדת צאן מרעיתו.

(גליון "דורות" של "העדה" פרשת יתרו תשפ"ו)

התודה והברכה

למערכת גליון "העדה" על המאמר זכרונות מהרי"ד מלעלוב זצ"ל לצורך זיכוי רבים, רב תשואות חן להם, ויזכו להרבות פעלים לתורה והאמונה הצרופה מתוך הצלחה וסיעתא דשמיא.